

# Trdna podlaga samoupravnega odločanja

**Za nami so volitve. Za naslednje mandatno obdobje smo naše zaupanje prepustili tisočim novih delegatov, ki bodo naprej dograjevali najpombmenjše in najodgovornejše odnose v družbi – delegatski sistem, ki je lasten samo socialistični samoupravni skupnosti, kot je naša. Prav tako, kot samoupravljanje ni nastalo čez noč in se uveljavilo hipno, tako tudi delegatski sistem ni mogel kar takoj pokazati vseh rezultatov svoje specifične konstitucije. Kot z vsakim družbenim procesom, ki zahteva korenite posege v naše ravnanje, mišljenje in nehanje, tudi delegatski sistem ni ostajal v preteklosti brez nedorečenosti, kriz in zastankov tu in drugje. Toda razvijal se je in brez najmanjše mrvice dvoma lahko trdimo, da je kljub takšnim in drugačnim pomanjkljivostim, kljub nekaterim omahljivostim in delni neprebujenosti, edini možni način, edina mogoča pot, po kateri delovni ljudje in občani, samoupravljavci skrakta, lahko vlečejo vzvode svoje usode, sreče, prihodnosti, načrtovanja, življenja.**

V naši občinski skupščini, ki ji te dni poteka mandat, se je dogajalo marsikaj, kar ne bi mogli kar tako prezreti. Sprejetih je bilo na ducate pomembnih odločitev, premetlih veliko število življenjsko zelo pomembnih vprašanj, podanih na tisoče mnenj, predlogov in sugestij. Vse to, kar se je živo dogajalo, se je vklapljal v delegatska prizadevanja delegatov vseh treh zborov. Seveda smo tudi mi v Dogovorih, kakor tudi drugi, zadolženi za to, spremljali ta dogajanja in tako pred iztekom mandata že lahko podamo vsaj približno oceno delovanja delegatskega sistema občinske skupščine Ljubljana Center.

## Naše posebnosti

V primerjavi z drugimi ljubljanskimi občinami ima naša nekaj posebnosti, ki jih ne gre zanemariti. Tako ima občina Center najmanjšo površino in najmanj stalnih prebivalcev, le okoli 32.000; po drugi strani pa največ zaposlenih, dobrih 60.000, od tega približno 44.000 v gospodarstvu. V naši občini je 719 temeljnih samoupravnih delegacij in skupnosti v združenem delu, družbenih dejavnostih in državni upravi. To seveda zahteva izjemno in stalno pozornost pri vzpostavljanju in izpolnjevanju ustreznih povezav in sodelovanje med tako številnimi temeljnimi samoupravnimi skupnostmi ter pri iskanju najboljših in med seboj usklajenih delegatskih odločitev. Imamo dvanajst izrazito mestnih krajevnih skupnosti, v katerih živi od 1500 do 5000 prebivalcev.

Tudi starostna struktura prebivalcev naše občine je specifična, saj je vsak četrti upokojenec. Zaradi omejenih novogradenj se družine selijo v druge občine, ker pač v naši ne morejo zadovoljiti svojih stanovanjskih potreb.

Čisto gospodarski položaj ni najbolj rožnat, saj so številne organizacije združenega dela morale svoje lokacije poiskati drugje, ker pač niso mogle razširiti svojih prostorov. V gospodarstvu pač prevladuje trgovina s 73 odstotki celotnega prihodka.

Čeprav je bil v delovanju in uveljavljanju delegatskega sistema v naši občini dosežen viden napredek v primer-

javi s prvim mandatom po letu 1974, pa z vsem, kar smo dosegli, nikakor še ne moremo biti zadovoljni. Še vedno so nekateri osnovni problemi, ki znatno zmanjšujejo možnosti za popolnejše in doslednejše vključevanje občanov ter delavcev v neposredno odločanje pri vseh tistih vprašanjih, ki so pomembna za celotno družbeno skupnost. Pri tem so v ospredju vprašanja povezanosti delegatov in delegacij z njihovo bazo, težave pri usklajevanju različnih interesov in pa primeri, da se včasih o pomembnih stvareh odloča mimo delegatskih skupščin, ali pa vsaj ne v skladu s politiko, ki je bila začrtana v sklepkih in priporočilih teh skupščin. Tudi še nismo dospeli tako daleč, da bi v vsakodnevni praksi ugotavljali in uveljavljali odgovornost za neizpolnjevanje ter slabo izvrševanje sprejetih iz zadanih nalog.

## Delo posameznih zborov skupščine

V naši občinski skupščini imamo tri delegatske zore, ki so vsak za sebe pristojni za opravljanje določenega dela samoupravnih in oblastnih funkcij. Vsi trije tvorijo skupščino, ki je najvišje telo odločanja. Zbor združenega dela odloča in soodloča o vprašanjih, ki so pomembna za delavce in samoupravljavce v združenem delu. Zbor krajevnih skupnosti sodeluje pri odločitvah, ki so najpomembnejše za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih. Družbenopolitični zbor pa sodeluje pri odločanju o vprašanjih uresničevanja, razvoja in varstva z ustavo določenega samoupravnega socialističnega sistema.

V preteklem mandatnem obdobju so skupščinski zbori o večini vprašanj enakopravno odločali. Posledica takšnega dela in odločanja v skupščini in še vedno premajhnega števila pobud delegacij in delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti je bila, da se je občinska skupščina v preteklem obdobju bolj uveljavila kot najvišji organ oblasti v občini, manj pa kot organ družbenega samoupravljanja. Tako sta zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela le manj uveljavila svojo posebno nalogo pri usklajevanju potreb in zanimanj delovnih lju-

di ter občanov v krajevnih skupnostih in delavcev v združenem delu.

Na podlagi teh kratkih ugotovitev se postavlja nekaj usmeritev, kako v prihodnje naravnati delo občinskih zborov, da bodo učinkoviteje odigrali svojo delegatsko vlogo. Najprej bo potrebno z ustreznimi organizirano družbeno aktivnostjo doseči stanje, da bodo temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v občini uveljavljale svoje potrebe in interese prek delegacij in delegatov zgolj v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in nikakor ne na druge načine mimo delegatskega sistema. Pri tem je temeljni pogoj zagotoviti ustavno vlogo delegacije v sleherni temeljni samoupravni delegaciji in skupnosti. Pri praktičnem izvajanju statutarnih določb o pristojnostih skupščinskih zborov je treba upoštevati posebno vlogo posameznih zborov, tako da bo zbor združenega dela razpravljal in odločal predvsem o vprašanjih, ki so pomembna za delavce, zbor krajevnih skupnosti pa o vprašanjih, pomembnih za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih. Aktivnost družbenopolitičnega zbora pa je treba bolj usmeriti v sprejemanje sta-

bo občinska skupščina, kot konferenca delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela SML lahko temeljito proučila posamezna vprašanja iz programa dela mestne skupščine ter oblikovala in sprejemala ustrezna stališča za delegate. Občinska skupščina se bo morala prav tako posvetiti spremembam nekaterih predpisov, ki ji nalagajo odločanje o vprašanjih, ki ne sodijo pred občinsko skupščino.

## Izvršni svet in upravni organi

Pri učinkovitosti uveljavljanja delegatskega sistema nikakor ne bi mogli pustiti ob strani izvršnega sveta kot organa občinske skupščine. Njegova izjemna odgovornost se kaže zlasti pri predlaganju odločitev občinski skupščini. V nekaterih ozkih krogih namreč še vedno prevladuje tiho mnenje, da je izvršni svet, pač zaradi svojih izjemnih pristojnosti, organ in »oblast« za sebe, kar pa nikakor ni in ne bi smelo biti res. Izvršni svet nikakor ne more biti osamosvojeni organ zunaj delegatskega sistema, pač pa del njega in zanj še posebej odgovoren. V zadnjem času je bilo opaziti, da je začel izvršni svet čedalje bolj igrati vlogo povezovalnega organa med skupščino in občinskimi upravnimi organi. Vsi hočemo, da bi se izvršni svet, skupaj z upravnimi organi, še bolj vključil v delegatski sistem. Če naj bi to dosegli, bomo morali spremeniti metode dela izvršnega sveta, predvsem pri pripravah pomembnejših aktov. Izvršni svet naj bi pri pripravi njihove zasnove na ustrezen način vključil sodelovanje delegatov zborov, zlasti pa delovnih teles skupščine.

Poskušali smo podati dokaj bežno sliko dosedanjega delegatskega delovanja in nekaj splošnih usmeritev za bodoče delo naših skupščinskih zborov in nekaterih teles ter organov. Pri tem pa moramo kar najresneje pripomniti, da utegne biti vse brez pravega rezultata, če vsi skupaj, sleherni posameznik, ki je kakorkoli vključen v naš delegatski sistem, ne bo dal vse od sebe in izpolnil svojih delegatskih pravic in dolžnosti. Samo od tega je odvisno, ali bomo v sedanjem mandatnem obdobju napravili še večji korak v razvoju in krepitvi našega samoupravnega socialističnega sistema.

TADEJ BRATOK

## Obvestilo

Vse občane obveščamo, da je skupščina občine Ljubljana Center dne 24. 12. 1981 na zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine sprejela sklep o imenovanju posebne komisije za odločanje o oprostitvi plačevanja samoprispevka občanov občine Ljubljana Center.

V komisijo so bili imenovani člani: Aleša Meško, Tatjana Štukelj, Danica Šter in Kristina Wilenpart ter Zdenka Ferčnik kot predsednica.

Občani občine Ljubljana Center naj pošiljajo vloge za oprostitve plačevanja samoprispevka občanov na naslov:

Komisija za odločanje o oprostitvi plačevanja samoprispevka občanov občine Ljubljana Center  
Občina Ljubljana Center  
Adamič-Lundrovo nabr. 2  
Ljubljana

lišč do pomembnejših vprašanj, o katerih odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

## Pobude morajo prihajati iz baze

V preteklem mandatnem obdobju se je program skupščinskega dela v večini primerov oblikoval na predlog izvršnega sveta in občinskih upravnih organov. Nekatera vprašanja so delegati, zlasti tisti iz družbenopolitičnega zbora, obravnavali na predlog družbenopolitičnih organizacij občine. Toda v zadnjem času smo bili priča, ko je občutno porasla pobuda delegacij temeljnih samoupravnih delegacij in skupnosti, zlasti delegacij krajevnih skupnosti. Vsekakor pa je žalostno, da je le neznamen del vprašanj obravnavala občinska skupščina na predlog samoupravnih interesnih skupnosti.

Žal se je tudi večkrat dogajalo, da je skupščina obravnavala in odločala o mnogih vprašanjih, o katerih bi glede na njihovo vsebino in pomen lahko odločal izvršni svet in celo upravni organi. Programa dela skupščine pa ne bo mogoče preusmeriti in kakovostno izboljšati kar čez noč. Treba bo vzpodbuditi vse sile v delegatskem sistemu, tako da se bo povečala pobuda delegacij in delegatov za uveljavljanje in usklajevanje potreb ter interesov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter delavcev v združenem delu v zborih občinske skupščine.

Že utečeno programsko usklajevanje bomo morali razviti do te stopnje, da bodo v občini čimbolj usklajene aktivnosti pri razreševanju najpomembnejših družbenih in političnih vprašanj. Pri tem ne gre prezreti, da dosedaj usklajenost programov naše občinske skupščine in skupščine mesta Ljubljane ni bila najboljša, kar je treba v prihodnjem mandatnem obdobju popraviti. To bo omogočalo, da

## »Moja najljubša knjiga«

Ob mednarodnem dnevu mladinske knjige (2. april – rojstni dan H. Ch. Andersena) prireja Knjižnica Otton Župančič, enota Pionirska knjižnica, razstavo Moje najljubše knjige.

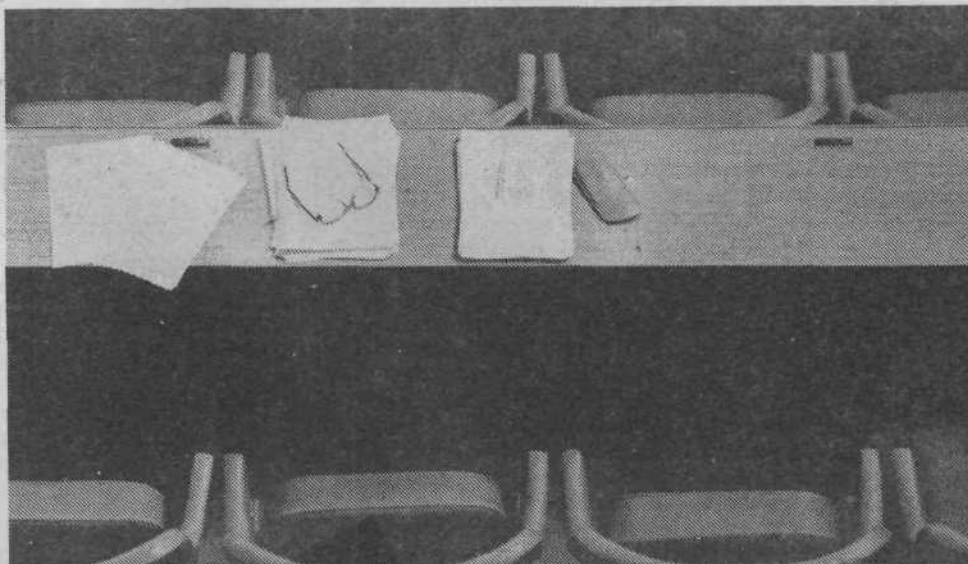
To bo prikaz knjig, ki so jih mladi bralci v sedmih letih razstavili v pionirskem oddelku pod istim naslovom in s tem izbrali svoje »naj knjige« in svoje »naj pisatelje«. Razstava bo tako predstavila bralne interese otrok in bo prav gotovo zanimiva za otroke, prav tako zanimiva in poučna pa tudi za odrasle, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem otrok in z mladinsko književnostjo.

Otvoritev razstave bo 2. aprila ob 11. uri in potem bo razstava odprta do 14. aprila vsak delavnik od 9. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure v prostorih Pionirske knjižnice v Ljubljani, Komenskega 9.

V času razstave bo več prireditev, namenjenih otrokom in odraslim:

- 2. aprila, ob 12. uri – Srečanje s pisatelji
- 6. aprila, ob 17. uri – Ura pravljic in pogovor s starši o bralnih težavah v 1. razr. osnovne šole
- 7. aprila, ob 16.30 – Lutkarji v knjižnici
- 8. aprila, ob 9. uri – Razgovor o bralnih interesih
- 13. aprila, ob 17. uri – Ura pravljic
- 14. aprila, ob 11. uri – Knjižne uganke

SILVA NOVLJAN



Večina delegatov iz drugega mandatnega obdobja je prepustila svoje dolžnosti tistim, za katere smo glasovali na nedavnih volitvah. Novo izvoljene delegate čaka obilica odgovornega dela...

FOTO: DRAGAN ARRIGLER